

JANE EYRE

en romantisk drøm

at
AARHUS TEATER

At forsone sig med Jane Eyre

Af chefdramaturg Hanne Lund Joensen

Da teaterdirektør Trine Holm Thomsen ringede til instruktør Sigrid Johannesen og spurgte, om hun kunne tænke sig at lave en version af Charlotte Brontës *Jane Eyre* på Aarhus Teater, blev der stille i røret. For hvordan skulle en ung, fremadstormende kvindelig instruktør omfavne Charlotte Brontës romantiske fortælling fra 1847 om en ung kvindes mange kvaler, inden hun finder sit happy ever after med sit livs kærlighed? Det var ikke særlig radikalt!

Heldigvis blev stilheden hurtigt brudt. Sigrid Johannesen sagde ja til opgaven, og her vil jeg forsøge at give et rids over tankerne og arbejdet – fra stilheden i telefonen og frem til, at forestillingen buldrer løs på scenen i dag.

Mail fra Sigrid, november 2021:

Jeg er begyndt at dykke ned i "Jane Eyre" – både i filmen fra 2011 (som jeg godt nok synes er PÆNT røvsyg, hvis jeg skal være ærlig) og i bogen. Jeg synes, at der er noget interessant ved Jane Eyres forhold til datidens victorianske moral/etik over for den nye form for moraldannelse, som jeg synes, vi oplever i dag. Måske er der alligevel en vej i en fortælling, der både er samfundsmæssig relevant – lidt mere up my ally ... men som også lægger sig ret tæt på Brontës klassiker.

De tre berømte forfatterindesøstre Charlotte (1816), Emily (1818) og Anne Brontë (1820) levede en tilbagetrukket tilværelse i faderens præstegård i det victorianske England, hvor de skrev deres romaner. Pigernes mor døde, da Charlotte var 6, og de blev opfostret af deres tungsindige far og moster. Da familien ikke var velhavende, blev pigerne opdraget med udsigten til at blive guvernanter, men Charlotte drømte om noget andet.

I 1847 udgav hun romanen *Jane Eyre* under det mandlige pseudonym Currer Bell. Angiveligt for at give sig selv mulighed for at få romanen vurderet for sine litterære kundskaber, uden at hendes køn stod i vejen. Lige netop kønsideologi er nemlig et centralt tema i romanen, og det fokus blev Sigrids åbning til at fortolke værket *Jane Eyre* på scenen.

Som dramaturg på forestillingen gik jeg sammen med Sigrid i gang med at læse de dramatiseringer af *Jane Eyre*, som allerede findes. Men det blev tydeligt for os, at det bedste ville være at skabe en ny version, der kunne udfordre Charlotte Brontës værk.

EN ROMANTISK DRØM

Kærlighedsforholdet mellem Jane og Rochester var den perfekte anledning til at tematisere, hvordan det står til med vores romantiske drømme i 2020'erne. For Jane repræsenterer netop et dilemma i det kvindelige begær, som vi godt kunne genkende. Hvor længslen efter en mand som Rochester modstilles af en bevidsthed om, at det måske lige netop er en mandetype som ham, der skaber grobund for krænkelser, overgreb og magtmisbrug. Det fremstår jo nærmest som en satire på romantik at lade Rochester entrere på en hest, som Brontë gør det i romanen. Ved at gå i kødet på det, man kan kalde 'de romantiske troper' – manden, der kommer ridende på hesten, mødet i den romantiske have ved Rochesters gods, flugten gennem stormen i hedens høje græs – kunne vi pege på, hvordan vi er blevet fodret med denne her type af fortællinger. Det er jo på en side godt at stille sig kritisk over for dem, men på den anden side længes vi måske også efter den romantiske drøm uden betænkninger post MeToo? Efter et frit rum til vores (også ukorrekte) fantasier?

Mail fra Sigrid, januar 2022:

Jeg tror på, at vores Jane Eyre er historien om opgøret med de romantiske fortællinger og særligt kvindens position i disse. Et forsøg på at gendigte JANE EYRE-karakteren som en moderne kvinde. Kan Jane Eyre opdage, at hun er træt af at være slave af sin egen fortælling? Fortællingen om den dydige, korrekte kvinde, der gør oprør (på ganske korrekt vis) – og som (på trods af at have arvet en masse penge og altså egentlig være økonomisk uafhængig) først bliver lykkelig den dag, hun får 'sit livs kærlighed', Rochester.

“Jane Eyre” bliver ofte hyldet som et af litteraturhistoriens første store feministiske værker – og hvis vi skal tage det for pålydende, må fortællingen i dag måske sætte spørgsmålstegn ved feminismen som sådan. Måske er Jane i dag repræsentant for en mere politisk ukorrekt kvindelighed? Jeg elsker fx dette Suzanne Brøgger-citat: “Jeg har desværre nogle meget usunde fantasier, og jeg kan ikke finde ud af, hvad jeg skal gøre af dem, når revolutionen kommer. Jeg drømmer om små utiltalende mænd, der sviner mig til og onanerer ud over mig”.*

I 1800-tallets borgerlige kultur var den mandlige identitet knyttet til offentligheden, mens kvindens var knyttet til familielivet. Kvinden var først og fremmest hustru og mor, hendes fornemmeste opgave var at gøre livet mere behageligt for sine omgivelser. Det har nok ikke været uden ængstelse, at Brontë har været optaget af kvindens selvrealiseringsprojekt, som udøver af en slags victoriansk feminism. Det har været en radikal position for hende at stille sig i som kvinde af sin tid. Måske er det derfor, hun skrev under mandligt pseudonym, og måske er det derfor, der finder en markant spaltning af kvindeligheden sted i romanen? Den dydige hovedkarakter kæmper for at betvinge sine følelsesmæssige reaktioner, som i romanens begyndelse fører til, at hun bliver spærret inde i det frygtede røde rum. Men Brontë skabte også endnu en indespærret kvinde, der på en anden måde også kunne være talerør for mere gedulgte drifter.

THERE WILL BE BLOOD

Arbejdet med sceneversionen af romanen spaltede sig i to spor. Et spor med handlingen fra Charlotte Brontës klassiker og et andet spor, der sætter spørgsmålstegn ved Janes fortælling og særligt kvindefremstillingen i den. Det skulle vise sig, at forbindelsen imellem de to spor netop lå i den forbindelse, der i romanen er til stede mellem Jane og den rasende, vanvittige kvinde, der viser sig at have siddet indespærret på Rochesters gods. Bertha begyndte for alvor at spøge i kulissen.

Mail fra Sigrid, maj 2022:

Jeg er i tvivl om, hvordan forbindelsen mellem Jane og Bertha skal udmønte sig scenisk. Jeg tror, at Bertha må repræsentere et andet lag, der bryder ind i vores fortælling og gradvist tager mere og mere over. At vi følger Jane igennem hendes jeg-fortælling frem mod det punkt, hvor hun erkender Rochesters løgn, og til punktet lige inden vores slutning, hvor Janes projekt forenes med Berthas opgør med fortællingen.

I Brontës roman repræsenterer Bertha de kvindelige kaoskræfter hinsides den normbestemte kønsrolle, og i vores version udviklede Bertha sig til en repræsentant for en mere moderne feministisk stemme, der kunne plante nye tanker hos Jane. Og hun blev en ret kamplysten en af slagsen!

Mail fra Sigrid, august 2022:

Jeg tror på, at vores fortællegreb skal bindes meget op på forhandlingen om fortællingen mellem Bertha og Jane. Bertha er vores feministiske oprør – hun vil gøre op med alle de undertrykkende dele af fortællingen. Jane føler sig også selv – egentlig meget tro

mod bogen – taget til gidsel i sin egen fortælling. Hun vil noget ANDET – men hun ved ikke hvad. Jeg tror, at hun bliver besnæret af Berthas pointer, men at Berthas position må afsløre sig måske som værende for forsimplet, radikal på en banal måde – og i sidste ende måske udtryk for en popkulturel og forfladiget feminism. Jeg vil gerne placere Jane i et dilemma mellem en mere intellektuel feministisk agenda og et mere følelsesdrevet forsvar for de romantiske drømme og den romantiske kærlighed. Måske synes Jane, at rollen som ‘feministisk, viljestærk kvinde’ i en ‘feministisk klassiker’ er RØVSYG – måske er hendes radikale opgør faktisk at vende tilbage til Rochester? Tilbage til omsorgsrollen og (kerne)familien? Længe leve traditional womanhood!?

DEN LYKKELIGE SLUTNING?

Bertha har aflivet og kastreret vores romantiske drømme, og Jane afliver Berthas feminisme for til gengæld at insistere på en (måske lige så forløjet) tilbagevenden til klassiske kønsroller. Det er måske netop den mest radikale position i dag i total modsætning til tidligere tiders feministiske frihedskamp.

Mail fra Sigrid, oktober 2022:

Jane må genvinde magten over sin egen fortælling. Jeg har fra starten haft svært ved at acceptere Janes valg til slut. Efter at have arvet en masse penge og principielt at være en fri kvinde, så vælger hun kraftedeme alligevel at vende tilbage til Rochester!? En mand, som har løjet for hende og holdt hende for nar? I stedet for at rejse videre ud i verden og leve livet med en masse elskere på sine egne præmisser? Samtidig er det jo måske det mest radikale valg, man kan træffe i dag. I Janes insistensen på den romantiske drøm ligger også en længsel efter selvfortabelsen - efter en meningsfuld fortælling, der er større end hende selv. En længsel efter noget, som står i skarp kontrast til identitetspolitikens og neo-feminismens krav om evig selvrealisering på individets præmisser.

Og er det ikke på mange måder vores samtidsbillede i dag? En virkelighed, hvor positionerne er tegnet så skarpt op mod hinanden i den generelle identitetspolitiske samtale, at nuancerne forsvinder, og alle spørgsmål om meningsfuldhed reduceres til muligheden for at udleve sin egen identitet friest muligt. Vi oplever kvinder, der forsvarer 'traditional womanhood' og søger en tilbagevenden til traditionelle kønsroller. Måske er det et udslag af, at de i en kompleks, angstpræget og retningsløs verden har brug for en grund at stå på? Ganske som Jane har brug for et sted at høre til, når hun insisterer på, at kærligheden og kompromiset med hendes eget frie liv er det rigtige – selvom vi udefra tænker, at det måske heller ikke vil gøre hende lykkelig – ganske som Berthas feministiske opgør med fortællingen heller ikke gjorde hende lykkelig. Men hvad er egentlig alternativet?

I historien om Jane Eyre lader Brontë kvinden og manden stå forenede i det sidste billede. Men er det muligt at balancere selvrealisering og selvfortabelse? Er det muligt at tro på en forsoning mellem kønnene – både i 1847 og 2023?

**citater fra Suzanne Brøggeres essay Åh, trikotage ... i Fri os fra kærligheden fra 1973*

Køn, kærlighed og galskab i Jane Eyre

Af **Steen Beck**,
lektor, ph.d. og forfatter, Institut for medier, design, læring og erkendelse,
Syddansk Universitet

Charlotte Brontë (1816-1855) levede det meste af sit 38-årige liv med sin far og søskende i den lille by Haworth i engelske Yorkshire. Som ung forsøgte hun sig som guvernante, men hun fandt tilværelsen som ansat et sted mellem familie og tyende ekstremt ydmygende og drog til Bruxelles for at uddanne sig. Efter et mislykket forsøg på at etablere en skole hjemme i Yorkshire koncentrerede hun sig om sin forfattergerning, og hun skrev flere romaner, samtidig med at hun stod for husholdningen og sørgede for faderen. I 1854 giftede Charlotte Brontë sig med faderens kapellan, men året efter døde hun i barselssengen. På trods af at hun i sit korte liv måtte leve i en kvinderolle, hvor hensynet til familien satte grænser for det kunstneriske arbejde, nåede hun dog at skrive romaner, som siden har sikret hende en velfortjent plads som en af 1800-tallets store forfattere. Brontës berømmelse skyldes ikke mindst dannelsesromanen *Jane Eyre*, som udkom i 1847.

DE ONDE INSTITUTIONER

Hovedpersonen og jeg-fortælleren i *Jane Eyre* er et forældreløst barn, som vokser op i en familie bestående af en ondskabsfuld tante, forkælede stedsøstre og en modbydelig stedbror. Allerede i romanens begyndelse udpeger Brontë familien som arnestedet for den undertrykkelse, der skal overvindes, hvis en kvinde skal finde frem til personlig autonomi. Man skal dog hæfte sig ved, at der er tale om en 'uægte' familie, hvor Jane udsættes for falske repræsentanter for institutionen. Ligesom eventyrets Askepot er hun forældreløs og finder sin 'prins', om end hendes vej hertil forbinder sig med England i 1800-tallet og ikke eventyrets historisk ubestemte tid.

Den næste station på Janes vej gennem samfundets undertrykkende institutioner er kostskolen Lowood. Kristendommens lære om ydmyghed og martyriets salighed udnyttes af forstanderen til at holde eleverne på sultegrænsen, mens han og hans familie, der også tæller hans forkælede døtre, mæsker sig med de gode sager. Satiren driver hen over siderne i denne del af bogen, som tematisk samler sig om en kritik af tre magter: mandschauvinistisk kvindeforagt, kristen syndsbevidsthed og de privilegerede klassers magt. På kostskolen møder Jane også kvinder, som har fundet deres plads i verden via selvopofrelse og bly opførsel, men den slags er ikke noget for Jane, som har kurs mod en anden måde at være kvinde på.

THORNFIELD

Efter at have afsluttet skolen forlader Jane Lowood og får arbejde som guvernante på godset Thornfield. Her skal hun passe en pige, som den lokale godsejer Rochester har taget til sig. Hendes situation er kritisk. Hun længes efter kærlighed og fællesskab, men hun er et isoleret og ensomt væsen, som dog værner om sin frihed og gode forstand. Hendes dilemma skærpes, da hun forelsker sig i den barske Rochester, som dog også i ny og næ afslører et mere følsomt indre.

Jane er, som hun flere gange gør læseren opmærksom på, hverken smuk eller velklædt, og da den hjernetomme og forkælede overklassekvinde Blanche Ingram dukker op og byder sig til som en mulig ægtefælle for Rochester, sættes hendes dilemma på spidsen. Kan Jane vinde Rochester med sit gode hjerte og kloge væsen? Og hvem er denne Rochester mon, når det kommer til stykket? Han rummer åbenlyst nogle kontrollerende træk, der ikke lover godt for et ligeværdigt forhold, og hans fortid er – viser det sig – præget af problematiske affærer med kvinder. Men måske rummer han også noget dybere og mere ægte, der kan graves frem under hans aristokratiske overflade.

DEN GALE KVINDE

Kort efter sin ankomst til Thornfield hører Jane en uhyggelig latter, som hun i første omgang tilskriver en af godsets ansatte, men faktisk tilhører en kvinde, der holdes indespærret. Man fristes til, som det har været kutyme i nyere feministiske læsninger af *Jane Eyre*, at forstå den sindssyge kvinde, der huserer om natten, som en skrækromantisk manifestation af al den vrede, galskab og ordløse afmagt, som kunne blive kvinder til del i patriarkatets iltfattige og seksualforskrækkede rum. Ja, man kan ligefrem se hende som en forvrænget repræsentant for kvinder, der i samtiden blev gemt væk på sindssygehospitaler og andre afsondrede institutioner, når de faldt uden for tidens billede af den borgerlige kvinde som et selvopofrende, dydigt og seksuelt undseeligt væsen. I den forstand kan man se den gale kvinde

som en udspaltning af Janes – og forfatterens – værste fantasi om en grum kvindeskæbne i et samfund, hvor kvinden, der følger sin egen lyst eller falder uden for normen, er genstand for foragt og slet skjult maskulin angst.

Da teksten falder til ro efter de skrækromantiske scener med den gale kvindeskikkelse, gives der forklaringer på det hele. Den sindssyge latter viser sig at tilhøre Rochesters hustru, Bertha, som bliver sindssyg, kort tid efter ægteskabet bliver indgået, og er sidenhen blevet holdt indespærret på godset. Alt dette kommer for dagens lys på selve den dag, hvor Jane og Rochester skal giftes i kirken. Rochester er allerede gift, og Jane er ikke indstillet på at blive en gift mands elskerinde. Hun forlader Thornfield og må videre på sin rejse mod sig selv.

INTERMEZZO HOS FAMILIEN RIVERS

Udmattet kommer Jane til en lille landsby, hvor hun får logi hos præsten St. John Rivers og hans to søstre. Her begynder sårene i hendes liv at hele, og det er, som om tilværelsen – eller er det forfatteren, som så gerne vil give sin heltinde en god skæbne? – begynder at belønne hende for sin kamp og høje moralske niveau. På nærmest mirakuløs vis er hun havnet hos familiemedlemmer, som hun ikke kendte til, og endelig reintegreres hun i en familiemæssig sammenhæng, der kan forstøde det kærlighedsløse hjem hos tanten og de tre forhadte stedsøskende. Men hermed er det ikke slut med de gode nyheder. Mens Jane er hos familien Rivers, dukker der en betragtelig arv op fra en onkel, og med ét er Jane blevet en formuende kvinde. Så udover at Askepot forvandler sig til en kvinde med en ægte og kærlig familie, mindskes den sociale forskel, som har været med til at forvride forholdet mellem hende og Rochester. Alting synes at gå op i en højere enhed. Man skal dog bemærke, at fortællingen benytter sig af nogle greb, som peger i retning af trivialromanen med dens insistens på lykkelig slutning på bekostning af enhver 'realistisk' sandsynlighed.

Jane skal dog bestå endnu en prøve, før hun kan høste den endelige belønning for sin bestræbelse på at skabe en identitet, hvor etik, følelser og lidenskab går op i en højere enhed. St. John Rivers tilbyder hende ægteskab, men han er en fanatisk præst, som elsker Gud mere end Jane, og da hun hører Rochesters stemme for sit indre øre, er valget taget. Hun siger nej tak til John og drager tilbage til den mand, hun elsker.

HAPPY END

Da Jane når frem til Thornfield, er godset brændt ned til grunden. Bertha har sat ild til bygningen og er selv gået til i flammerne, og efter forgæves at have forsøgt at redde sin hustru er Rochester blevet blind og invalid. Forfatteren lader så at sige livet kastre Rochester, og selvom det jo umiddelbart lyder slemt og tragisk, er det i fortællingens kærlighedslogik, hvor de løse ender skal samles netop dét, der åbner for et gennembrud for Jane og Rochester. Gennem Jane leverer Brontë et forsvar for kvinders ret til at overskride kvinderollens traditionelle grænser, men hun kan ikke lade Jane nævne sin seksualitet i romanen. Denne farlige og destruktive drift er spaltet over i Bertha, hvor den kvindelige krop og lidenskab kan komme til syne i en deformeret og grotesk form. Med Berthas død er billedet på den vrede utæmmede kvindelighed, som forstyrrede Janes længsler, forsvundet, og en moralsk korrekt ægteskabelig lykke er mulig.

Brontës overordnede pointe går klart igennem i slutningen. Jane får både prinsen på den hvide hest og opnår et ligeværdigt forhold,

hvor hengivelse og autonomi går hånd i hånd. Solidaritet, lidenskab og intellektuel ligeværdighed forenes på bedste vis. Det er dog en noget konstrueret happy end, som minder mere om en ønskeopfyldelse. Under alle omstændigheder har Charlotte Brontë med *Jane Eyre* skabt en forrygende roman, som på fascinerende vis blander krads socialrealisme, grum satire, dannelsesfortællingens hjemme-ude-hjemme-model, skrækromantisk horror, eventyr og enkelte steder triviallitterære løsningsmodeller for at skabe plads til alt det, hovedpersonen kæmper med i den indre og ydre verden. Charlotte Brontë lader sin hovedperson overvinde dilemmaet mellem en selvstændighedstræben, der skaber ensomhed, og en kærlighedslængsel, der skaber afhængighed. Hun vil, at det skal kunne lade sig gøre at blive lykkelig.

Kunstværker som inspiration

Laura Løwes scenografi består blandt andet af en lang rulle med modificerede kunstværker fra romantikken. Værkerne som anvendes på rullen, er listet nedenfor i den rækkefølge, de optræder i forestillingen.

C.W. Eckersberg
Familien Nathanson

Casper David Friedrich
Vandrerer over tågehavet

George Stubbs
A Lion Attacking a Horse

Francesco Hayez
Kysset

Caspar David Friedrich
Abbey in the Oakwood

George Stubbs
A Lion Attacking a Horse (igen)

Christen Købke
Parti af bugten ved Kalkbrænderiet set fra Strandpromenaden mod nord.
Stille sommereftermiddag

Caspar David Friedrich
Bohemian Landscape with Milleschauer

William Blake
The Angels Hovering Over the Body of Christ in the Sepulchre

HOLDET BAG

SIGRID JOHANNESSEN
Koncept og instruktion

Sigrid Johannesen er instruktør og dramatiker. Fra 2016-19 var hun kunstnerisk partner og konceptudvikler på Sort/Hvid og var blandt andet medudvikler på Aarhus Teaters Reumert-vindende forestilling *Erasmus Montanus* og på *Hospitalet, Revolution* og den Reumertvindende *En fortælling om blindhed*. Sigrid Johannesen har som iscenesætter stået bag Aarhus Teaters forestillinger *Man vokser op*, *Girls & Boys* samt podwalken *10.000 skridt*. Senest har hun instrueret forestillingen *Arturo Ui* på Vendsyssel Teater og har desuden modtaget et 3-årigt arbejdslegat fra Statens Kunstfond til projektet *MEGA RICH COMPANY*. Sigrid Johannesen er Aarhus Teaters huskunstner sammen med Laura Løwe i sæson 2023/24.

LAURA LØWE
Scenografi

Laura Løwe er uddannet scenograf fra Den Danske Scenekunsts-kole i 2019 og har siden stået for scenografi til en række forestillinger blandt andet *Dobbelt V* på Blaagaard Teater, den Reumert-vindende *Stolthed & Fordom* på Betty Nansen Teatret og *Ett år av magisk tänkande* på tidligere Kroneberg Teatern. På Aarhus Teater har hun skabt scenografien til *PANIC!*. Laura Løwe er desuden Aarhus Teaters huskunstner sammen med Sigrid Johannesen i sæson 2023/24.

HELLE DAMGÅRD
Kostumedesign

Helle Damgård er uddannet scenograf fra Den Danske Scenekunsts-kole i 2003. Hun har de sidste år skabt scenografi til *Amadeus* på Helsingborg Stadsteater samt kostumer til *Sound of Music* på Malmö Opera og Orlando på Malmö Stadsteater. Har i Sverige også skabt kostumer og scenografi til bandet Bob hund og senest har hun skabt scenografi og kostumer til *I am gold* på Betty Nansen Teatret. Helle Damgård har tidligere skabt scenografi og kostumer på Aarhus Teater til *Farlige forbindelser* (2013) og *Dancer in the Dark* (2018).

CLEMENT IRBIL
Lysdesign

Clement Irbil er uddannet fra Den Danske Scenekunsts-kole i København, og har gennem de sidste ti år arbejdet som lysdesigner i Danmark, Norge og Sverige. Han var i en periode ansat på Aalborg Teater, hvor han stod bag lysdesign til en række forestillinger blandt andet *Indenfor murene*, *Cabaret* og *Ein Bisschen Frieden*. Han har senest været tilknyttet en hel del teatre i norden som Teater Republique, Det Norske Teatret, Folkoperan i Stockholm samt Den Norske Opera og Ballett i Oslo. I denne sæson er han blandt andet aktuell med *Farlige forbindelser* på Det Kongelige Teater, *En folkefiende* Oslo Nye Teater samt *Stormen* på Dramaten Stockholm.

KIM ENGELBREDT
Lyddesign

Kim Engelbrecht har gennem mere end 35 år arbejdet som tonemester og lyddesigner på Aarhus Teater, hvor han har stået for lyduniverset i langt over 100 forskellige forestillinger. Kim Engelbrecht har de seneste sæsoner blandt andet skabt lyddesign til den reumert-vindende *Ordet*, *Kagefabrikken*, *Girls & Boys*, *Melancholia* og *Leonora Christina - Sandhedens Dronning*.

MEDVIRKENDE

METTE KLAKSTEIN
Skuespiller

Mette Klakstein er uddannet fra Den Danske Scenekunsts-kole i København i 2018 og har blandt andet optrådt på Teater Republique, Folketeatret og Aalborg Teater. I 2020 blev hun en del af ensemblet på Aarhus Teater. Mette Klakstein har tidligere kunnet opleves på Aarhus Teater i *Manifest for skrøbelige autoriteter*, for hvilken hun modtog en Talent Reumert i 2021. Hun har desuden medvirket i blandt andet *Charlie & Chokoladefabrikken*, *Romeo & Julie*, *Ordet* og *Kagefabrikken*. I denne sæson har Mette Klakstein medvirket i *Frankly My Dear I Don't Give A Damn*, *Et Juleeventyr* og *Stuepigerne*.

SIMON MATHEW
Skuespiller

Simon Mathew er uddannet skuespiller fra Statens Teaterskole i 2014. Siden har han optrådt på scener som Østre Gasværk og Det Kongelige Teater, inden han i 2016 blev en del af Aarhus Teaters ensemble. Her har han medvirket i blandt andet *American Spirit*, *Erasmus Montanus* og *Jesus Christ Superstar* samt *#Amlet*, *Momentet* og *Rocky Horror Show*. Særligt fremtrædende roller har Simon Mathew påtaget sig i *Techno*, *Lazarus*, *den ungewertherslidelser*, *Charlie & Chokoladefabrikken*, *En fortælling om blindhed*, *Romeo & Julie* og *Cabaret*. I denne sæson har Simon Mathew medvirket i *Bang* og *Dracula*.

ANNE PLAUBORG
Skuespiller

Anne Plauborg er uddannet ved Den Danske Scenekunsts-kole i København. Før hun kom til Aarhus Teater, medvirkede hun blandt andet i *Shakespeare tur/retur* på Grønnegårdsteatret og *Kendte folk og kendte folks børn* på Det Kongelige Teater. Hun har siden 2016 været en fast del af Aarhus Teaters ensemble har siden medvirket i blandt andet *Premiere*, *Den gode vilje*, *Audition*, *Kærlighed efter lukketid* og i *Ordet*, der vandt en Reumert som Årets Forestilling. I denne sæson har Anne Plauborg medvirket i *Leonora Christina - Sandhedens Dronning* og *Dracula*.

CHRISTIAN HETLAND
Skuespiller

Christian Hetland er uddannet skuespiller i 2004 fra Statens Teaterskole i København og har siden været forbi en lang række scener i hele Danmark. Han har været en del af ensemblet på Aarhus Teater siden 2015 og har i den tid medvirket i blandt andet *Se dagens lys*, *Dancer in the Dark*, *Ordet*, *Alice i Eventyrland*, *Romeo & Julie* og *Omstigning til Paradis*. I denne sæson har han medvirket i *Melancholia*, *Et Juleeventyr* og *Dracula*.

METTE DØSSING
Skuespiller

Mette Døssing er uddannet fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 2007, hvor hun siden har været en fast del af ensemblet. Hun har siden medvirket i et hav af forestillinger på teatret, heriblandt *Hospitalet*, *Når vi døde vågner*, *Medea*, *Lyden af de skuldre vi står på*, *Kærlighed efter lukketid* og *Omstigning til Paradis*. Mette Døssing modtog i 2016 en Reumert for Bedste Kvindelige Birolle som Kristin i *Frøken Julie* og blev i 2019 nomineret til en Reumert for Bedste Kvindelige Hovedrolle for 4:48 *Psychosis*. I denne sæson har hun medvirket i *Melancholia*, *Bang* og *Stuepigerne*.

ANDERS BAGGESEN
Skuespiller

Anders Baggesen er uddannet fra Skuespillerskolen ved Aarhus Teater i 1980, og hans karriere har bragt ham omkring scener i hele landet. Allerede året før han blev færdiguddannet, fik han debut på Aarhus Teater i *West Side Story*, og siden har han medvirket i mere end hundrede forestillinger. Anders Baggesen har ad flere omgange været Reumertnomineret og modtog i 2005 en Reumert for sin rolle i *Lykke-Per* på Aalborg Teater. I 2021 fejrede han 40-års jubilæum i rollen som Grandpa Joe i musicalen *Charlie & Chokoladefabrikken*. I sidste sæson medvirkede Anders Baggesen i *Ordet*, *Kagefabrikken*, *Romeo & Julie* og *Cabaret*. I denne sæson har han medvirket i *Erasmus Montanus*, *Et Juleeventyr* og *Dracula*.

EMIL BUSK JENSEN
Skuespiller

Emil Busk Jensen er uddannet skuespiller i 2022 fra Den Danske Scenekunsts-kole Skuespil Aarhus og blev samme år en fast del af ensemblet på Aarhus Teater. I studietiden medvirkede han på Aarhus Teater i *Himmelvendt* og i *Romeo & Julie*. Som del af Aarhus Teaters ensemble har han i denne sæson medvirket i *Melancholia*, *Leonora Christina - Sandhedens dronning* og *Dracula*.

MARIE MARSCHNER
Skuespiller

Marie Marschner blev uddannet fra Den Danske Scenekunsts-kole i Aarhus i 2016 og har siden 2017 været en fast del af ensemblet på Aarhus Teater. Her har hun blandt meget andet medvirket i *Lyden af de skuldre vi står på*, *Revolution*, *The Rocky Horror Show*, *Den Uendelige Historie*, *Pagten* og *Charlie & Chokoladefabrikken*. I sidste sæson medvirkede Marie Marschner i *Jeg er jo lige her*, *Alice i Eventyrland* og *Romeo & Julie*.

SARAH SIMONE JØRGENSEN
Skuespiller

Sarah Simone Jørgensen er uddannet skuespiller fra Den Danske Scenekunsts-kole i Aarhus i 2022 og medvirkede i sæson 2021-2022 på Aarhus Teater i *Alice i Eventyrland* og i *Himmelvendt*. Hun har i denne sæson blandt andet medvirket i monologen *Ødipus Kitch* på Aveny-T.

AARHUS TEATER

Business

Aarhus Teater har et stærkt samarbejde med erhvervslivet. Vi har et eksklusivt partnerskabsnetværk med en lang række virksomheder, der støtter Aarhus Teater og selv opnår fordele ved det.

Har du lyst til at vide mere om vores partnerskabsnetværk, så kontakt os eller læs mere på aarhusteater.dk.

FONDE

Købmand Herman Sallings Fond

CAC Fonden

Knud Højgaards Fond

NRGi Værdipulje

Per og Lise Aarsleffs Fond

Spar Nord Fonden

StøtteForeningen FHH

Vilhelm Kiers Fond

Aage og Johanne Louis-Hansens Fond

Aarhus Oliefabriks Fond for Almene Formål

Aarhuus Stiftstidendes Fond

SCALA SCENE PARTNERE

elbek **vejrup**
VERDI GENNEM IT

Jyllands-Posten

LINDBERG

OK

Poul Schmith
KAMMERADVOKATEN

STUDIO SCENE PARTNERE

 A. Enggaard A/s

Handelsbanken

PANTULS

**ASSET
ADVISOR**

pedersen&nielsen
automobilforretning a/s

 BCOOL A/S

 Freyday

 pwc

BKI
foods

Holst, Advokater

 **Ringkjøbing
Landbobank**

 bravida

HUSTØMRERNE ///

Scandic

Carlsberg

schouw+co

Claus Dalby

 JYSKE BANK

 spar nord

**CF MØLLER
ARCHITECTS**

 **SPAREKASSEN
KRONJYLLAND**

Clean Energy Invest

kvadrat

 STARK

 Danske Bank

lean **on**

Søren Jensen

Deloitte.

Malerfirma Dalsgaard & Co.

TEKA Ejendomme

 DLA PIPER

meyer **donationen**

wahlberg
MOTION DESIGN

 **EJENDOMSSELSKABET
OLAV de LÉNDE**

AARHUS HAVN
PORT OF AARHUS

EL:CON

NORTH
your risk guide

NRGI

 FD - AARHUS

FORMUE | PLEJE

Nykredit

JANE EYRE

– en romantisk drøm

Forfatter
Charlotte Brontë

Dramatisering
Sigrid Johannesen
Hanne Lund Joensen

Instruktion og koncept
Sigrid Johannesen

Scenograf
Laura Löwe

Kostumedesigner
Helle Damgård

Lysdesign
Clement Irbil

Lyddesign
Kim Engelbrecht

MEDVIRKENDE

Jane Eyre
Mette Klakstein

Edward Rochester
Simon Mathew

Bertha Mason
Anne Plauborg

St. John Rivers
Christian Hetland

Mrs. Reed, Mrs. Fairfax
Mette Døssing

Mr. Brocklehurst, Pastor Wood
Anders Baggesen

John Reed, Richard Mason
Emil Busk Jensen

Eliza Reed, Helen Burns, Grace Pole,
Mary Rivers
Sarah Simone Jørgensen

Georgina Reed, Blanche Ingram,
Diana Rivers
Marie Marschner

Adele
Nor Thorn Korterød /
Alba Ophelia Hernandez Pontes

AARHUS TEATER

Teaterdirektør
Trine Holm Thomsen

Direktør
Allan Aagaard

Dramaturg
Hanne Lund Joensen

Producent
Annette Lindblad Væring

Produktionsleder
Line Bjergø

Scenechef
Jesper Ahnfeldt-Møllerup

Værkstedchef
Lars Fog

Kostumechef
Majken Banke Ova

Salgs- og marketingchef
Emilie Brøgger Jensen

Pressechef
Morten Daugbjerg

Forestillingsleder
Felicia Jafari Østerlund

Regissør
Lukas Bremerstent Kirkeby
Bo Cornelius

Sufflør
Hanne Wolff

Voice coach
Nini Matessi Schou

Instruktørassistent
Jamina Green

Stagefight
Nis Marcussen

Lysansvarlig
Bjarke Refslund Jensen

Lydansvarlig
Kim Engelbrecht

Opbygningsansvarlig
Kristian Skov

Teatermaler
Ruth Grønborg
Liva Wagner Hinnerfeldt

Snedker
Jesper Rothmann

Rekvisitør
Mejse Damsø

Skrædder
Anne Daa

Maskør
Kira Stochholm Exe

Lyd / lysafvikler
Jakob Thau
Bjarke Refslund Jensen

Sminke / mask afvikler
Camilla Olesen
Kira Stochholm Exe

Påklæder
Anette Krag
Dennis Nørgaard Petersen

Børneansvarlig
Sarah Vogtmann Lund

Tak til
Mads Laursen Vig

Programredaktion
Hanne Lund Joensen
Emilie Brøgger Jensen

Plakatfoto
Montgomery Photo

Forestillingsfotos
fra afsluttende prøver
Rumle Skaftø

Programlayout
Jørn Moesgård

Premiere
Aarhus Teater
Scala 27. april 2023

Varighed
ca. 1 time og 45 min
uden pause

at
AARHUS TEATER